

ТАҚРИЗИ

автореферати **Чамолиддинов Фахриддин Чамолиддинович** дар мавзуи «Таҳқиқи равандҳои комплексҳосилшавии рений(V) бо N-метил- ва N-этилтиомочевина» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои химия аз рӯйи ихтисоси 02.00.04 - химияи физикӣ

Дар байни пайвастаҳои органикӣ, ки дар равандҳои комплексҳосилшавӣ ҳамчун лиганд истифода мешаванд ва атомҳои донорӣ доранд, ҷойи муҳимро тиомочевина ва ҳосилаҳои он ишғол мекунанд. Тиомочевина ва N-алкилҳосилаҳои он аз ҳисоби атомҳои координатсияшавандаи таркиби онҳо (S, N) бо аксарияти металлҳои пайвастаҳои комплекси яқдурӣ ва дуядурӣ ҳосил мекунанд. Баъзе аз пайвастаҳои комплекси металлҳои бо ҳосилаҳои тиомочевина ҳосиятҳои аз ҷиҳати биологӣ ғайрӣ, аз ҷумла зиддибактериявӣ ва зиддиомӯсӣ доранд.

Таҳқиқи раванди комплексҳосилшавии тиомочевина ва ҳосилаҳои он бо ионҳои металлҳои мавзӯи мубрам буда, дар химияи координатсионӣ мавқеи махсус дорад ва солҳои охир ба ин масъала таваҷҷӯҳи бештар аз тарафи олимони дохилию хориҷӣ равона шудааст, зеро ин комплексҳо дар соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқ истифодаи васеъро доранд.

Мақсади асосии кори диссертатсионии мазкур таҳқиқи ҳосиятҳои оксидшавӣ-барқароршавии шаклҳои оксидшудаи N-метилтиомочевина ва N-этилтиомочевина, равандҳои комплексҳосилшавии рений(V) бо истифодаи ин электродҳо, муайян намудани константаҳои ҳосилшавии комплексҳо, тавсифҳои термодинамикӣ, таъсири концентратсияҳои HCl, инчунин ҳарорат ба шумораи комплексҳо ва устувории онҳо мебошад.

Ҳадафи гузошташуда дар кори диссертатсионӣ пурра ҳалли ҳудро ёфтааст. Аввалин бор баргардандагии электроди нави намуди лигандӣ дар асоси N-метилтиомочевина ва N-этилтиомочевина, шаклҳои оксидшудаи онҳо муқаррар гардидааст. Қонуниятҳои тағйирёбии қиматҳои константаҳои устувории пайвастаҳои координатсионии Re(V) бо Mtu ва Eту аз концентратсияҳои гуногуни кислотаи хлорид ва ҳарорат муайян карда шудааст. Бо истифода аз константаҳои зинагии ҳосилшавии зарраҳои комплексӣ қиматҳои тағйирёбии бузургҳои термодинамикӣ ҳисоб карда шуда, муайян гардидааст, ки гузариши худ аз ҳудии реаксияҳои ҳосилшавӣ дар равандҳои мазкур имконият дорад.

Кори диссертатсионӣ дар ҳаҷми 155 саҳифаи ҷопи компютерӣ таҳия шуда, аз муқаддима, се боб, хулосаҳо, 35 расм ва 55 ҷадвал иборат аст.

Аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ 13 мақола ва фишурдаи мақолаҳо, ки 3-тои онҳо дар маҷаллаҳои тавсиявии Комиссияи олии аттестатсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Россия, як мақола дар Паёми Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ, 9 фишурдаи мақолаҳо дар конференсияҳои байналмилалӣ ва дохилӣ ба ҷоп расидаанд.

Кори диссертатсионӣ ба шиносномаи ихтисоси 02.00.04-Химияи физикӣ мутобиқат мекунад.

Автореферати кори диссертатсионӣ таҳқиқоти анҷомёфта буда, расмҳо ва ҷадвалҳои дар он овардашуда пурра ва фаҳмоанд. Хулосаҳои натиҷаҳои асосии дар рафти иҷрои ин таҳқиқот бадастомадаро комилан ва дуруст инъикос мекунанд.

Аз автореферат бармеояд, ки кори диссертатсионии Ҷамолиддинов Ф.Ҷ. ба талаботи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ҷавобгӯӣ буда, мавсуф сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои химия аз рӯи ихтисоси 02.00.04 - химияи физикӣ мебошад.

Номзади илмҳои химия, ходими
пешбари илмии озмоишгоҳи
«Қорқарди комплекси ашё
ва партовҳои саноатӣ»

Тағоев М. М.

Суроға: 734063, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи. С.Айнӣ 299/2.

Телефон: +992 988-00-30-51

E-mail: murodbek.tagoev@mail.ru

Имзои н.и.х., ходими пешбари илмии озмоишгоҳи «Қорқарди комплекси ашё ва партовҳои саноатӣ» М. М. Тағоевро тасдиқ мекунам

Сарнозири шӯъбаи кадрҳои

институтуи кимиёи

ба номи В.И.Никитини АМИТ

Раҳимова Ф.А.

28.12.2024